

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих вчених
(19-21 листопада 2024 року)

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України
м. Одеса

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих
вчених**

(19-21 листопада 2024 року)

УДК: 1+316 (062.552)

Рецензенти:

Володимир ЖАРКИХ, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, історії та політології, НУ «Одеська політехніка»;

Оксана ІВАНОВА, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, Міжнародний гуманітарний університет.

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Протокол № 7 від 26.12.2024 р.

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – Оксана ПЕТІНОВА, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Члени редколегії:

Євген БОРІНШТЕЙН, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

Зоя АТАМАНЮК, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», (м. Одеса), Україна

Олена ЛІСЕЄНКО, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Південноукраїнські наукові студії: Збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та молодих вчених (м. Одеса, 19-21 листопада 2024 року) / за ред. д. філос. н., проф. Петінової О. Б. – 213 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

Лія ЧЕБАНУ	ЗЛО ЯК БРАК ДОБРА (НА ПРИКЛАДІ ФРАГМЕНТІВ З ТВОРУ «СПОВІДЬ» АВРЕЛІЯ АВГУСТИНА).....	176
Марія РАЙКОГЛОВА	МУДРІСТЬ ТА ЇЇ «ВОРОГИ» (НА ПРИКЛАДІ ФРАГМЕНТІВ З «ПОХВАЛИ ГЛУПОСТІ» Е.РОТТЕРДАМСЬКОГО).....	180
Микола НАЧЕВ	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕТАМОДЕРНУ: ФІЛОСОФСЬКІ КОНЦЕПЦІЇ.....	183
Андрій КОВАЛЕНКО	МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ НА ПРИКЛАДІ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ В КОНТЕКСТІ РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП: ЛЕКСИЧНИЙ І КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ.....	185
Юлія МЕЛЬНИК	ДОЛЕНОСНА РОЛЬ ПЕРШОГО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ В СТАНОВЛЕННІ УКРАЇНИ ЯК НЕЗАЛЕЖНОЇ ДЕРЖАВИ.....	187
Ярослав УСТИМЕНКО	ТРАНСФОРМАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА: ВІД ТОТАЛІТАРИЗМУ ДО ДЕМОКРАТІЇ.....	189
Тетяна ПЕДЕНКО	МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЯКОСТІ ОСВІТИ: АДАПТАЦІЯ В НАЦІОНАЛЬНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ.....	192
Марія ГЕЛЯКА	ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ СТОРОНИ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ.....	196
Ростислав КАНДИБА	ПОГЛЯДИ НА ВИХОВАННЯ ОБДАРОВАНИХ ДІТЕЙ ПРОВІДНИХ ДІЯЧІВ ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ.....	199
Ігор КОСАКІВСЬКИЙ	ЦНОТИ У РОЗУМІННІ АРИСТОТЕЛЯ (НА ОСНОВІ УРИВКІВ З «НІКОМАХОВОЇ ЕТИКИ»)...	203
Таїсія АКІМОВА	ВІЛЬНА ЛЮДИНА У РОЗУМІННІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ.....	206
Евеліна БЕЖЕНАР	КОНЦЕПЦІЯ ПЛАТОНІЧНОГО КОХАННЯ (НА ПРИКЛАДІ ФРАГМЕНТІВ «БАНКЕТУ» ПЛАТОНА).....	211

культурну логіку, що виникає в умовах сучасного капіталізму. Він бачить метамодерн як реакцію на постмодерн, яка спрямована на повернення до великих наративів і загальної цілісності. Джеймсон зазначає, що глобалізація та капіталізм створюють нові умови для формування культурних ідентичностей, і метамодерн виступає відповіддю на ці виклики. Для Джеймсона метамодерн — це форма культурного опору, яка прагне відновити сенс і цілісність в культурному просторі, водночас залишаючись відкритою до критичного аналізу [2].

Жан-Франсуа Ліотар, автор концепції постмодернізму, критично ставився до великих наративів і сприяв популяризації релятивізму. Проте згодом Ліотар почав вбачати обмеження постмодерної теорії, особливо в умовах, коли релятивізм втратив значущість. Його ідеї стали передумовою для метамодерністської критики постмодерну, особливо у частині, що стосується відновлення смислів і цінностей [3].

З вищезазначеного можемо зробити наступні висновки, що метамодерн є складною парадигмою, яка, на відміну від модерну та постмодерну, прагне до інтеграції протилежних ідей, зберігаючи при цьому критичність та гнучкість. Вивчення метамодерну через призму концепцій Вермеулена, Ван ден Акера, Мьоллера, Джеймсона, та інших дозволяє зрозуміти його як нову структуру почуттів та мислення, що відповідає викликам сучасного суспільства. Метамодерн не заперечує попередні парадигми, але й не повторює їх, прагнучи створити нову, комплексну і багатогранну культуру, яка поєднує щирість, критичність та прагматизм.

Список використаних джерел:

1. Вермеулен Т., Ван ден Акер Р. Notes on Metamodernism // Journal of Aesthetics and Culture. 2010. №2(1). URL: <https://www.metamodernism.com>.
2. Джеймсон Ф. Постмодернізм, або Культурна логіка пізнього капіталізму / пер. з англ. І. Дзіга. Київ: Основи, 2005. 540 с.
3. Ліотар Ж.-Ф. Стан постмодерну / пер. з фр. О. Заячківський. Київ: Основи, 1993. 144 с.
4. Мьоллер Х.-Г. Моральний дурень: справа аморальності / пер. з англ. І. Петров. Колумбія: Columbia University Press, 2012. 278 с.
5. Шабанова Ю. О. Метамодерн в світоглядній довідженості модерну та постмодерну // Філософські обрії. 2020. №49. С. 120–132. URL: <https://philosophicalhorizons-journal.com>.

Андрій КОВАЛЕНКО,
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
ОНП «Філологія»,
Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ НА ПРИКЛАДІ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ В КОНТЕКСТІ РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП: ЛЕКСИЧНИЙ І КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ

В українській системі освіти наразі існує чимало іноземних мов, що вивчаються на рівні другої іноземної. Найчастіше в загальноосвітніх ліцеях зустрічаються німецька, французька та іспанська мови. Переважна популярність європейських мов в Україні зрозуміла. На офіційному сайті Міністерства освіти і науки України (далі – МОН) можна знайти навчальні програми як з вищезазначених мов, так і мов національних меншин. Всі вони підлаштовані під сучасну програму «Нова українська школа» (далі – НУШ). Проте, відповідної програми з китайської мови знайдено не було.

Протягом останнього десятиріччя китайська мова активно вивчається і досліджується в українських університетах. Серед українських науковців питання методики викладання східних мов піднімали Асадчих О.В. та Смовженко Л.Г., а Ситник І.В. досліджувала важливість лексичного аспекту у вивченні китайської мови. Вищезазначені автори зробили значний внесок в методику викладання китайської в університетах, проте питання вивчення мови в загальноосвітніх навчальних закладах не розглядалось. Отже, актуальність теми дослідження полягає у потребі адаптації існуючих підходів до викладання китайської мови до сучасних методів викладання іноземних мов згідно із особливостями НУШ.

На сьогодні китайська мова користується значною популярністю серед студентів в Україні. Бурхливий розвиток китайської мови був спричинений появою Інститутів Конфуція в багатьох містах України, котрі співпрацюють з університетами в Китаї та Україні, і надають можливість українським студентам вивчати мову з носіями та в подальшому відкривають шлях до навчання в Китайських ВНЗ. Поступово зацікавленість у вивченні другої за поширеністю мови світу почали виявляти в школи. Але, якщо порівнювати з університетами, то матеріально-наукова база для загальноосвітніх закладів знаходиться на значно нижчому рівні. В 2017 році МОН планувало поглибити вивчення китайської мови на шкільному рівні, але офіційної програми запроваджено не було.

Наявні книжки, 快乐汉语 (Весела китайська) та 跟我学汉语 (Вивчай китайську зі мною), були розроблені безпосередньо Міністерством освіти КНР для іноземних школярів. Ці підручники не відповідають сучасним стандартам НУШ і мають український переклад не в повному обсязі. Також зустрічаються випадки неточних або неповних перекладів ієрогліфів. Більшість з цих підручників не має пояснень до граматичних правил, що ускладнює самоперевірку і можливість позакласного навчання для учнів. Нелогічна послідовність тем і відсутність повторень більшості нових слів протягом довгого часу призводять до низького рівня запам'ятовування матеріалу.

За дослідженнями І.В. Ситник під час вивчення китайської мови важливо розвивати комунікативну компетентність. У ній філологиня виносить на перше місце лінгвістичну компетенцію, а особливо її лексичний аспект. У дослідженні відмічено, що «при навчанні китайській мові використовується граматико-перекладний метод, а не комунікативний, який є пріоритетним при вивченні китайської мови, як іноземної у Китаї» [1, с. 7-8]. Також, досліджуючи роботи

китайських мовознавців, вона робить висновок, що під час вивчення нових слів, а особливо їхніх ієрогліфів, слід групувати їх за певними асоціаціями [2, с. 148]. Цей спосіб показав свою ефективність серед студентів, а тому може бути адаптованим і для школярів.

Смовженко Л.Г. звертає увагу на необхідність вивчення східних мов задля зміцнення стосунків України із країнами Сходу. Науковиця наголошує на тому, що «...концепція викладання іноземних мов, взагалі, та східних мов, зокрема, розглядається як відображення процесу оволодіння іншомовною культурою, засвоєння світових духовних цінностей» [3, с. 116], таким чином вказуючи на потребу запровадження культурного аспекту під час викладання китайської мови.

Адаптація існуючих методів викладання іноземних мов до викладання китайської із впровадженням лексичного і культурологічного аспектів навчання є пріоритетним завданням для стрімкого розвитку китайської мови серед молодших вікових груп. В подальшому вирішення цієї проблеми може призвести до розробки україномовного підручника, що відповідав би стандартам НУШ і давав змогу вчителям використовувати комунікативний метод викладання.

Список використаних джерел

1. Ситник І.В. «Зміст лексичної компетентності китайської мови на початковому етапі навчання.», вересень 2019.
URL:
https://www.researchgate.net/publication/344466059_UDK_811581_ZMIST_LEKSICNOI_KOMPETENTNOSTI_KITAJSKOI_MOVI_NA_POCHATKOVOMU_ETAPI_NAVCANNA_THE_CONTENT_OF_THE_CHINESE_LANGUAGE_LEXICAL_COMPETENCE_ON_THE_FIRST_LEVEL_OF_STUDYING
2. Ситник І.В. «Сучасні основні методики формування лексичної компетентності на початковому етапі вивчення китайської мови» // «Питання сходознавства в Україні», тези доповідей IV Всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю, 26 березня 2020.
3. Смовженко Л.Г. «Відбір та організація змісту курсу «Методика викладання східних мов у вищій школі» (культурологічний аспект)» // «Вісник ХНУ №1125», 2014.

Юлія МЕЛЬНИК,

кандидат політичних наук, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін,
Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна

ДОЛЕНОСНА РОЛЬ ПЕРШОГО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ В СТАНОВЛЕННІ УКРАЇНИ ЯК НЕЗАЛЕЖНОЇ ДЕРЖАВИ

1 грудня 2024 року виповнилося 33 роки з дня проведення Всеукраїнського референдуму на підтримку Акту проголошення незалежності України.